

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Aanvullend onderzoek vleermuizen Bernhardlaan 23 te Monnickendam

Opdrachtgever: Gemeente Waterland

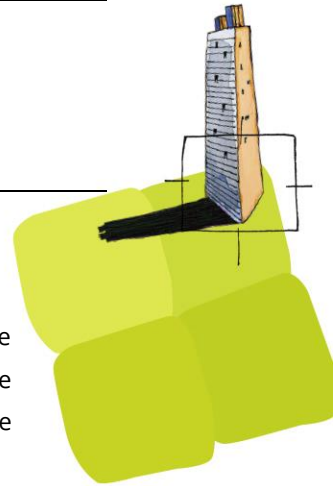
projectnummer: 260.00.04.00.00.06

Aan: M. Blok

Van: W. Douwsma

Onderwerp: Aanvullend onderzoek vleermuizen Bernhardlaan 23 Monnickendam

Datum: 15-12-2017

Aanleiding

Het planvoornemen is om op de locatie van het schoolgebouw aan de Bernhardlaan 23 te Monnickendam, een appartementencomplex met parkeerkelder te bouwen. Om de beoogde plannen te verwezenlijken, zal de bestaande bebouwing worden gesloopt en zullen de bomen/struiken op het terrein worden verwijderd.

In dit kader is door BügelHajema Adviseurs bv op 29 mei 2017 een ecologische inventarisatie uitgevoerd. Uit de ecologische inventarisatie komt naar voren dat streng beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen in de bebouwing niet op voorhand kunnen worden uitgesloten. Daarom is nader onderzoek noodzakelijk om uit te sluiten dan wel aan te tonen dat vleermuisverblijfplaatsen in de bebouwing aanwezig zijn. Aan de hand hiervan kan bepaald worden of als gevolg van de beoogde ontwikkelingen sprake is van overtreding van verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming. De voorliggende notitie beschrijft de resultaten van dit nader onderzoek.

Figuur 1. Impressie te slopen bebouwing (29 mei 2017)

Beschrijving plangebied

Het plangebied bestaat uit het pand van basisschool De Verwondering aan de Bernhardlaan 23 te Monnickendam waarin tevens een kinderpraktijk is gevestigd. Het gebouw bestaat voor het overgrote deel uit een enkele bouwlaag met een plat dak. Aan de voorzijde is een verdieping op het gebouw aangebracht met eveneens een plat dak. Aan de zijde van het schoolplein bevat het gebouw verschillende overstekken met een houten betimmering. Het schoolplein zelf is deels betegeld en bestaat deels uit grasveld en een speelterrein met houtsnippers. Aan de voorzijde van het schoolgebouw is een verruigde tuin aanwezig en aan de zijde van De Werf enkele verruigde plantsoenen. Hier staan een aantal relatief jonge bomen en struiken. Ook op het schoolplein staan twee bomen (lijsterbes). Aan de westzijde van het terrein, langs de Swaensborch, is een brede windsingel met platanen aanwezig; deze valt echter buiten het plangebied.

Het planvoornemen is om op de locatie van het schoolgebouw een appartementencomplex met parkeerkelder te bouwen. Om de beoogde plannen te verwezenlijken zal de bestaande bebouwing worden gesloopt, en zullen de bomen/struiken op het terrein worden verwijderd. Met uitzondering van de aanwezige windsingel zullen alle aanwezige terreintypen verdwijnen.

Onderzoeksmethode

VLEERMUISONDERZOEK

Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd op basis van het Vleermuisprotocol 20171 dat is ontwikkeld door het Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging in overleg met de voormalige Dienst Landelijk Gebied en de voormalige Gegevensautoriteit Natuur.

Vleermuizen maken verspreid over het jaar gebruik van verschillende verblijven (winter-, kraam-, zomer- en paarverblijfplaats). Een volledig vleermuisonderzoek naar verblijfplaatsen bestaat gemiddeld uit vier inventarisaties die verspreid over de periode half mei tot en met begin oktober worden uitgevoerd. Op deze manier wordt een seizoensbreed beeld verkregen van het gebruik van het plangebied door vleermuizen. Twee inventarisaties (avond- en ochtendbezoek) zijn uitgevoerd in de periode half mei - half juli (specifiek gericht op de aanwezigheid van kraam- en zomerverblijven) en twee inventarisaties (avondbezoeken) in de periode half augustus - begin oktober (gericht op de aanwezigheid van paar- en zomerverblijven). De inventarisaties zijn uitgevoerd door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs bv. Alle inventarisaties vonden plaats onder gunstige weersomstandigheden (zie tabel 1).

---

¹ <http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol>.

Tabel 1. Omstandigheden tijdens de steenmarter- en vleermuisinventarisaties

Datum	Tijdsduur	Zonsondegang/ zonsopgang	Weer	Temperatuur
13-06-2017	21:45 - 00:00	22:03	onbewolkt, wind 1 Bft	17°C
13-07-2017	03:30 - 05:40	05:34	licht bewolkt, wind 0 Bft	11-12°C
03-09-2017	20:25 - 22:40	20:23	licht bewolkt, wind 2 Bft	13-15°C
28-09-2017	19:25 - 21:30	19:24	Bewolkt / regenachtig, wind 3 Bft	10-12°C

Vleermuizen maken gebruik van echolocatie om zich te oriënteren in een gebied en voor het lokaliseren van prooien tijdens de jacht. Deze echolocatie vindt plaats door middel van ultrasone geluiden die de vleermuis produceert en zijn soortspecifiek (frequentie en ritme). Met behulp van een ultrageluiddetector (batdetector) kunnen deze geluiden voor mensen hoorbaar worden gemaakt. Bij het onderzoek is gebruikgemaakt van Pettersson D240x ultrasounddetectoren. Met een Edirol R 09-RH zijn geluidsopnamen gemaakt die later zijn geanalyseerd met behulp van het programma Batsound/WaveSurfer.

Resultaat beschrijving

INVENTARISATIE 13 JUNI 2017

Tijdens het avondbezoek op 13 juni 2017 zijn om 22:10 uur (7 minuten na zonsondergang) de eerste vleermuizen, drie foeragerende gewone dwergvleermuizen, waargenomen. De dieren foerageerden langs de singel aan de Swaensborch. Gedurende de hele avond zijn langs de singel drie tot maximaal zes gewone dwergvleermuizen foeragerend waargenomen. Verder is boven het plangebied en verspreid over de avond driemaal een passerende laatvlieger richting het oosten en noordoosten waargenomen. Waarnemingen die duiden op de aanwezigheid van een vleermuisverblijfplaats in het plangebied zijn niet gedaan.

INVENTARISATIE 13 JULI 2017

Tijdens het ochtendbezoek op 13 juli 2017 zijn enkele foeragerende gewone dwergvleermuizen rondom het plangebied waargenomen; twee foeragerende exemplaren aan het zuidelijke deel van de singel langs de Swaensborch en twee foeragerende gewone dwergvleermuizen aan de zijde van De Werf. Opnieuw zijn geen waarnemingen, zoals zwermgedrag, gedaan die duiden op de aanwezigheid van een vleermuisverblijfplaats.

INVENTARISATIE 3 SEPTEMBER 2017

Kort na aankomst was de eerste vleermuis, een ruige dwergvleermuis, aan het foerageren boven het (voormalige) schoolgebouw. Vanaf 21:15 uur werd tevens een tweede exemplaar van ruige dwerg-

vleermuis waargenomen. Verder is later op de avond kort een foeragerende gewone dwergvleermuis gehoord.

Gedurende het avondbezoek zijn (de) twee ruige dwergvleermuizen op de locatie aanwezig geweest. Op een enkele werfroep in vlucht na, zijn er geen baltsende dieren op de locatie aangetroffen. Ook tijdens dit avondbezoek zijn geen waarnemingen gedaan die duiden op de aanwezigheid van een vleermuisverblijfplaats in het plangebied.

INVENTARISATIE 28 SEPTEMBER 2017

Tijdens het avondbezoek van 28 september 2017 is vanaf 20:00 uur (35 minuten na zonsondergang) een klein aantal (3-4) gewone- en ruige dwergvleermuizen foeragerend waargenomen. Tussen 21:00 uur en 21:30 uur zijn wederom een gewone dwergvleermuis en twee ruige dwergvleermuizen foeragerend waargenomen aan de singel tussen het plangebied en de Swaensborch. Baltsende dieren (werfroep) zijn op en rond de locatie niet waargenomen. Waarnemingen die duiden op de aanwezigheid van (paar)verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied zijn niet gedaan.

Conclusie

Op basis van de hierboven beschreven inventarisaties kan worden geconcludeerd dat in de bebouwing binnen het plangebied geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Tijdens de inventarisatie op 29 mei 2017 was al vastgesteld dat in de bomen binnen het plangebied geen voor vleermuizen geschikte holtes of loszittende schors aanwezig zijn. Op basis van het verrichte onderzoek kunnen vleermuisverblijfplaatsen binnen het plangebied worden uitgesloten. Wel vormt het plangebied onderdeel van het foerageergebied van enkele exemplaren van de soorten gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis, die hun verblijfplaatsen in de omgeving van het plangebied hebben.

Als gevolg van de sloop van de bebouwing en het verwijderen van opgaande beplanting gaan geen vleermuisverblijfplaatsen verloren. Naar aanleiding van de plannen wordt niet verwacht dat de kwaliteit van het foerageergebied voor in de omgeving verblijvende vleermuizen zal afnemen. Het plangebied wordt niet ongeschikt als foerageergebied van aangetroffen soorten, aangezien de singel tussen het plangebied en de Swaensborch gehandhaafd blijft. Een ontheffingsaanvraag in het kader van de Wet natuurbescherming is dan ook niet aan de orde.